

PROGRAM MANAGERIAL

**pentru funcția de Director al Muzeului
Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași**

CUPRINS

1. ARGUMENT

2. OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI

3. EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ

**4. UTILIZAREA, CONSERVAREA ȘI ÎMBOGĂȚIREA
PATRIMONIULUI**

5. CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

6. ATRAGEREA DE FONDURI

7. COOPERAREA NAȚIONALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ

8. VIZIBILITATEA MUZEULUI

9. CONSIDERAȚII FINALE

1. ARGUMENT

Înființat - într-un format nou - în anul 2010, dar cu rădăcini mai vechi în memoria universitară ieșeană (1916; 1960; 1985), Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a devenit, deja, o instituție cunoscută în peisajul cultural și științific local și național. Având, inițial, în componență două secții („Muzeul Civilizației Cucuteni” și „Muzeul Academic”), în portofoliul instituției a intrat, apoi, și coordonarea Arhivei Universității, ceea ce face ca misiunea Muzeului să fie de ordin patrimonial, de ordin științific, precum și de ordin cultural-formativ.

Plasată în acest cadru, candidatura mea la funcția de director al Muzeului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași are la bază trei elemente definitorii:

1. Experiența acumulată în peste un deceniu în care am studiat istoria Universității din Iași. Expertiza în domeniul istoriei academice este probată prin capitolele publicate în volumul apărut în 2010 (*Istoria Universității din Iași*, coordonatori Gheorghe Iacob, Alexandru-Florin Platon, Iași, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, 2010, p. 481-483; 493-504; 509-516; 525-535; 579-593; 601-614), prin studii publicate în țară (*Analele Științifice ale Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași (seria nouă), Istorie*; dar și în revista Muzeului - *Historia Universitatis Iassiensis*) și în străinătate (Ungaria și Republica Moldova), precum și printr-o serie de comunicări științifice.

2. Contactele mele cu Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, precum și implicarea în diverse proiecte muzeale, de cercetare și administrative datează de câțiva ani. Am luat parte la organizarea unor expoziții realizate sub egida Muzeului Universității (dar în colaborare și cu alte instituții) în anii 2017 (*Iași - Capitale ai tempi della Grande Guerra (1916-1918)*), - vernisată la Mica Galerie a Institutului Român din Veneția), 2018 (*100 de ani de la Unirea Basarabiei cu România; Iași capitală de război*) și 2019 (*Suveniruri din capitala de altădată. Obiecte ale diplomaților români în patrimoniul cultural ieșean*), precum și a unor albume și cataloage de expoziție. Am participat la un proiect de recuperare a memoriei academice ieșene organizat tot sub patronajul Muzeului între anii 2014 și 2016: *Memorie și istorie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (1945-1989)*. De asemenea, în perioada în care am realizat documentarea pentru *Istoria Universității din Iași*, dar și în anii următori, am efectuat cercetări în Arhiva Universității, ceea ce mi-a permis să intru în contact cu

provocările pe care le ridică arhiva atât pentru cercetători, cât și pentru cei care se ocupă de conservarea ei. Totodată, în anii precedenți, contactul meu cu Muzeul Universității a fost întregit și prin participarea, ca membru, în mai multe comisii de concurs.

3. Capacitatea de a coordona echipe de cercetare și de a administra un buget, precum cel al unui proiect Tinere Echipe câștigat prin competiție publică, precum și implicarea în diverse activități ce au necesitat lucru în echipă (organizarea de expoziții; acțiuni de promovare a Facultății de istorie; practică studentescă; excursii tematice) mi-au oferit posibilitatea de a căpăta experiență managerială. De asemenea, am reușit, în calitate de membru în echipa unor proiecte, să obțin finanțare pentru organizarea unor expoziții (fonduri obținute de la Consiliul Județean Iași; Primăria Municipiului Iași – prin intermediul Departamentului Centenar). Am fost și sunt implicat în activitatea unor centre de cercetare ce funcționează în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (Centrul de istorie a secolului XX; Centrul de istorie a relațiilor internaționale), fiind, pentru o perioadă, membru în echipa de conducere.

2. OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI

- ✓ organizarea unor expoziții tematice, simpozioane, workshop-uri
- ✓ participarea la competiții pentru finanțarea proiectelor culturale și de cercetare
- ✓ exploatarea patrimoniului existent prin expertizarea bunurilor muzeale
- ✓ sporirea patrimoniului prin obținerea unor donații
- ✓ eficientizarea accesului la documentele din Arhiva Universității
- ✓ creșterea vizibilității muzeului în mediul academic și în spațiul public
- ✓ formarea și dezvoltarea resursei umane
- ✓ implicarea în activități cultural-educative și extinderea legăturilor cu învățământul preuniversitar
- ✓ valorificarea potențialului expozițional al Mansardei Muzeului

Obiectivele și prioritățile propuse în programul managerial sunt corelate cu prioritățile identificate în Programul managerial al Rectorului ales, Profesor univ. dr. Tudorel TOADER și în strategia Universității.

3. EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ

Căpătând experiență și îmbogățindu-și cunoștințele în domeniu, angajații Muzeului pot contribui la eficientizarea activității lor spre binele instituției. De aceea, este de dorit ca personalul Muzeului Universității să participe la cursuri de formare profesională (muzeograf, conservator, curator), precum și la workshop-uri care să le permită dobândirea de cunoștințe și tehnici noi privind activitatea în muzee și arhive.

Un element important îl reprezintă atragerea voluntarilor, a studenților care să efectueze practica de specialitate la Muzeu, precum și a doctoranzilor, deoarece ei pot sprijini personalul Muzeului în derularea unor activități (inventarierea unor fonduri de arhivă; tehnoredactarea unor inventare), capătând, totodată, experiență în acest domeniu.

De asemenea, pentru a dinamiza activitatea de cercetare, dar și pentru a contribui la formarea de noi specialiști este important să fie atrași într-o colaborare cu Muzeul doctoranzi care să-și asume teze referitoare, bunăoară, la istoria învățământului superior ieșean și românesc. În acest cadru, ne propunem să aducem alături de Muzeu studenți de la cât mai multe facultăți ale Universității „Alexandru Ioan Cuza”, propunându-le spre reflecție, celor de la Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, teme precum rolul marketingului cultural în muzee.

În condițiile în care Muzeul asigură interfața Universității între elevi și mediul academic, ne propunem să continuăm proiectele tradiționale, precum „Săptămâna Școala Altfel” sau „Zilele Porților Deschise la UAIC”, prilej în care se pot organiza ateliere pentru tinerii vizitatori.

Însă, avem în vedere și inițierea unor programe de *educație pentru patrimoniu și pedagogie muzeală* adresate atât elevilor, cât și studenților. În acest cadru pot fi organizate ateliere și workshop-uri în care să fie dezbătută importanța conservării patrimoniului mobil și imobil, precum și vizite ghidate în perimetrul universității. Prezentarea clădirilor aflate în proprietatea celei mai vechi universități moderne a României, devenite veritabile „locuri ale memoriei” academice, pot duce la consolidarea legăturilor dintre elevi (potențiali studenți) și Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” și pot conduce la cimentarea unui „esprit de corps” în rândurile studenților universității.

4. UTILIZAREA, CONSERVAREA ȘI ÎMBOGĂȚIREA PATRIMONIULUI

Misiunea Muzeului Universității este de a păstra și îmbogăți permanent patrimoniul muzeal universitar (cuprinzând și arhiva istorică), de a asigura legătura dintre colecționarii particulari, reprezentați mai cu seamă de profesori, păstrători ai memoriei instituționale, și public.

Pornind de la aceste fundamente, ne propunem:

- să continuăm procesul de expertizare a bunurilor muzeale și de realizare a fișelor DOCPAT;
- să contribuim la organizarea arhivei foto și să punem la dispoziția publicului, pe site-ul Muzeului, o parte din fotografiile scanate;
- să creăm o arhivă video a Muzeului
- să continuăm procesul de inventariere și organizare a arhivei și să realizăm un nou nomenclator arhivistic, util pentru o clasificare eficientă a documentelor create în Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
- să facem demersuri pentru digitalizarea arhivei, ce reprezintă un obiectiv important, cu multiple beneficii
- să eficientizăm utilizarea spațiilor existente prin instalarea unor vitrine în Mansarda Muzeului, care să permită organizarea de expoziții temporare
- să identificăm un spațiu pentru depozitarea colecțiilor primite din donații
- să obținem un nou spațiu pentru depozitarea Arhivei Universității

În cadrul Muzeului se vor organiza expoziții tematice, care să valorifice colecțiile existente, care nu fac parte din expozițiile permanente. Prin urmare, expozițiile pot surprinde secvențe din viața universitară sau pot scoate la lumină obiecte aparținând civilizației cucuteniene, descoperite în cadrul campaniilor arheologice ale profesorilor ieșeni. Astfel de expoziții pot fi organizate în parteneriat cu alte instituții de cultură și pot fi itinerante.

Orice director de muzeu trebuie să militeze nu doar pentru conservarea și valorificarea colecțiilor existente, ci și pentru îmbogățirea patrimoniului. De aceea, îmi propun să identific posibili donatori, în principal din rândul profesorilor universitari și a familiilor acestora, dar și dintre foștii studenți ai Universității. Astfel de demersuri pot duce la dezvoltarea arhivei foto, la crearea unei arhive video, precum și la crearea unor noi fonduri personale în arhiva Muzeului.

5. CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

Organizarea Zilelor Muzeului Universității, care a devenit o manifestare științifică tradițională și o sursă de studii pentru publicația Muzeului, reprezintă una dintre prioritățile mele.

Continuarea editării revistei *Historia Universitatis Iassiensis*, singura revistă de istorie academică din țară, aflată la numărul XI/2020, este, de asemenea, un proiect important. Chiar dacă revista este inclusă în șase baze de date internaționale, îmi doresc ca, împreună cu echipa redacțională, să integrăm revista și în alte baze de date (ERIH) și să extindem rețeaua de colaboratori ai publicației științifice. În acest sens, voi încerca să valorific experiența acumulată în calitate de secretar științific al *Analelor Științifice al Universității „Alexandru Ioan Cuza”*. *Istorie*, precum și de membru, pentru o perioadă, al colectivului de redacție al *Revistei Române de Studii Baltice și Nordice*.

Consider că dimensiunea de cercetare trebuie consolidată prin continuarea publicării de studii științifice de către personalul Muzeului, dar și prin publicarea unor volume de studii, albume sau enciclopedii.

Voi încerca să ofer activității de cercetare din cadrul Muzeului o dimensiune internațională mai pronunțată, prin invitarea la manifestările științifice organizare sub egida Muzeului Universității a unor specialiști din străinătate, dar și prin participarea personalului Muzeului la manifestări științifice internaționale ce se încadrează în ariile tematice: istoria academică/istoria învățământului, conservarea și valorificarea patrimoniului, muzeologie.

Crearea unor instrumente de lucru pentru profesori, studenți și pentru cei interesați de istoria Universității „Alexandru Ioan Cuza” și de istoria învățământului superior din România. Astfel, îmi propun, împreună cu personalul muzeelor Universității din Cluj (UBB) și București, să actualizăm *Bibliografia istoriei universitare din România* și să realizăm o platformă online prin intermediul căreia Bibliografia să fie accesibilă.

6. ATRAGEREA DE FONDURI

Există programe de finanțare la care Muzeul poate avea acces, derulate prin Ministerul Educației și Cercetării, prin Ministerul Culturii și Cultelor, Autoritatea Națională de Cercetare Științifică, Administrația Fondului Cultural Național, Ministerul de Externe prin Departamentul pentru Românii de Pretutindeni și alte autorități din domeniu.

Muzeul Universității poate obține fonduri culturale și de la autoritățile locale, precum Primăria Iași, Consiliul Județean, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Iași, care au sprijinit și în anii trecuți organizarea unor expoziții. De asemenea, există posibilitatea ca Muzeul să beneficieze de fonduri europene prin intermediul unor proiecte asumate de Universitate. Totodată, vom încerca să găsim sponsori dispuși să susțină desfășurarea unor manifestări organizate sub egida Muzeului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

7. COOPERAREA NAȚIONALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ

În plan local, ne dorim continuarea și dezvoltarea colaborării cu Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale ale României, cu Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”, precum și cu structurile ce se ocupă de păstrarea „memoriei academice” în celelalte universități ieșene.

Consolidarea legăturilor cu muzeele universităților din țară (în special cele din Consorțiul Universitar), dar și cu alte muzee și instituții de cultură reprezintă, de asemenea, un deziderat. Aceste legături se pot concretiza prin organizarea de expoziții comune (itinerante), prin colaborarea la realizarea unor volume de studii, albume sau a unor proiecte cu caracter științific ori cultural-educativ.

Ne propunem să dezvoltăm relațiile cu muzeele și arhivele unor universități din străinătate, cu care Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași are legături tradiționale (Jena, Cracovia, Lublin, Debrecen), pentru a realiza proiecte comune și a recupera vechi legături.

8. VIZIBILITATEA MUZEULUI

Pe lângă organizarea de expoziții temporare în sediul Muzeului și colaborarea la organizarea de expoziții în alte spații, considerăm că este important, mai ales în acest context epidemiologic, în care numărul vizitatorilor a scăzut, să fie organizate o serie de activități ce pot atrage „vizitatori virtuali”, precum *expozițiile digitale*.

Propunem, de asemenea, inițierea unui proiect numit *exponatul lunii*, care să constea în realizarea unui scurt videoclip în care să fie prezentat un exponat aflat în patrimoniul Muzeului Universității. Înregistrarea va fi urmărită pe site-ul Muzeului și pe pagina de Facebook (și Twitter) a instituției, dar și pe YouTube. Astfel, publicul poate afla mai multe detalii despre obiectele aflate în patrimoniul Muzeului și despre Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Tot în acest registru se încadrează și actualizarea site-ului, care trebuie să conțină date utile (reviste și documente scanate; arhiva foto) pentru a veni în sprijinul celor interesați să viziteze muzeul sau să cunoască și să studieze istoria universității.

Cum rețelele de socializare au devenit tot mai importante în transmiterea fluxurilor de informații, ar fi de dorit ca pagina de Facebook a muzeului să fie mai dinamică. Pe lângă semnalarea evenimentelor organizate de instituție, considerăm că ar fi important publicarea unor scurte prezentări care să marcheze momente semnificative din istoria Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Această „rubrică” (*Memoria amfiteatrelor ieșene*) ar putea include o paletă largă de informații despre istoria instituțională a universității, precum și despre profesorii și studenții săi. De asemenea, considerăm că este necesar ca Muzeul Universității să aibă și o pagină de Twitter.

Consider că este important ca proiectele Muzeului să fie receptate (pozitiv) de mass-media, de aceea îmi propun să extind rețeaua de parteneriate cu posturile de radio și TV locale și regionale, dar și cu diferite publicații culturale, astfel încât informațiile despre activitatea Muzeului Universității să aibă o răspândire cât mai largă.

Un alt element care poate contribui la creșterea vizibilității îl reprezintă semnalarea muzeului în site-uri dedicate promovării obiectivelor turistice ieșene și naționale, precum și integrarea în asociații de profil (Rețeau Națională a Muzeelor din România; crearea unei Rețele Naționale a Muzeelor Universitare).

9. CONSIDERAȚII FINALE

Așa cum se poate observa, în *Programul managerial* am prezentat viziunea mea asupra căilor ce trebuie urmate și acțiunilor ce trebuie întreprinse astfel încât Muzeul Universității să fie o instituție reprezentativă în domeniul său de activitate, ce contribuie la creșterea prestigiului Universității „Alexandru Ioan Cuza”.

Obiectivele asumate pot fi duse la îndeplinire punând în valoare experiența administrativă și expertiza în domeniul cercetării istoriei academice acumulate în peste un deceniu de activitate, utilizând eficient resursele umane și financiare, valorificând inteligent colecțiile existente și acționând pentru îmbogățirea patrimoniului muzeal.

Conf. univ. dr. Adrian Vițalaru